

Република Македонија
НАРОДЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ

Republika e Maqedonisë
AVOKATI I POPULLIT

O M B U D S M A N
Republic of Macedonia

На 22.09.2017 година Националниот превентивен механизам спроведе редовна ненајавена посета на Полициската станица од општа надлежност Веница, која е прва посета од страна на тимот на Националниот превентивен механизам.

Посетата произлегува од мандатот на Народниот правобранител -Национален превентивен механизам, предвиден во Факултативниот протокол кон Конвенцијата против тортура и друго сурово, нехумано или понижувачко постапување или казнување. Со Факултативниот протокол се дефинира спроведување на редовни посети на местата каде што може да се врши лишување на лица од слобода, со цел идентификување на ризици заради спречување на тортура или друг вид на сурово, нечовечко или понижувачко постапување или казнување.

Тимот на НПМ наиде на добра соработка и кооперативност од страна на службените лица вработени во Полициската станица, кои овозможија непречен пристап до сите простории и инсталации и увид во бараната документација.

Полициската станица Веница е сместена во зграда од тврда градба, во рамките на оваа зграда се наоѓаат и канцелариите на службените лица. Во влезот на полициската станица има пристапна рампа за лица со одредена физичка попреченост, со што е овозможен непречен пристап до службените простории во ПС Веница.

При извршениот увид во службените простории, во една од канцелариите на инспекторите каде што истовремено се врши разговор и распит со осомничени лица за сторени кривични дела, тимот на Националниот превентивен механизам наиде на предмети за кои постои основано сомнение дека потекнуваат од сторено кривично дело или прекршок, и коишто евентуално би можеле да се користат за заплашување на приведените, односно лицата лишени од слобода и задржани лица. Во таа насока, НПМ препорачува ваквите предмети секогаш да се сместуваат и складираат во просторијата за одземени предмети и оружје.

Во моментот на посетата немаше задржани лица во ПС Веница, со кои тимот на НПМ би можел да поразговара во однос на постапувањето со нив од страна на полициските службеници, остварувањата на нивните права, како и за условите за задржување во оваа полициска станица.

Согласно Решението за определување на полициски станици за задржување на лица, оваа полициска станица е определена како полициска станица во која може да се врши задржување, меѓутоа истата не ги задоволува минимум предвидените домашни и меѓународни стандарди за задржување на лица лишени од слобода. Истата располага со две простории за индивидуално задржување на лица. Непосредно до просториите има санитарен јазол, кој е наменет исклучиво за задржаните лица и истиот е функционален, уреден и во сосема коректна состојба.

Од извршениот увид во просториите за задржување, тимот на НПМ констатира дека истите се со површина од 4,3 м² и 6,5 м² и ги задоволуваат минимум меѓународните стандарди за задржување на лица. Просториите се чисти, уредни и во нив нема присуство на влага (измерени се 34% R.H.). Температурата во просториите изнесуваше 21°C, меѓутоа во нив немаше никакво грејно тело што би можело да претставува проблем во текот на зимскиот период кога температурите се исклучително ниски.

Во просториите за задржување нема инсталирано систем за повикување (аларм), кој би го користеле задржаните лица да алармираат во ситуациите кога ќе имаат потреба од интервенција или комуникација со сменоводителот, а нема ниту функционален видео надзор, како во ходникот пред просториите, така и во самите простории за задржување преку кој сменоводителот и останатите полициски службеници би го спроведувале надзорот и контролата над задржаните лица.

Тимот на НПМ, беше известен дека Полициската станица располага со посебен буџет за храна (1000,00 ден.) за приведените и лицата лишени од слобода што се задржани, согласно Стандардните оперативни процедури за постапување со задржани лица, во кои е предвидено дека на секое лице задржано повеќе од 6 часа му следува оброк.

Надзорот врз задржаните лица се врши директно од страна на сменоводителот и полициските службеници од дежурната служба, преку повремен непосреден увид во просториите за задржување. НПМ изврши увид во неколку контролни листови и утврди дека непосредната контрола што се воспоставила како пракса во оваа Полициска станица, најчесто се спроведува во временски интервал на секои 35 минути до 1 час, што во отсуство на видео надзор во просториите за задржување придонесува за превенирање на самоповредување или навремено реагирање на полициските службеници.

Националниот превентивен механизам изврши увид во целокупната документација што се води за приведени или лица лишени од слобода и задржани лица, при што беше констатирано дека истите се водат хронолошки уредно, со логичен след на настаните, меѓусебна поврзаност и соодветност на податоците. Од увидот во регистрите и досиејата беше утврдено дека лицата лишени од слобода и задржаните лица навремено се поучуваат за нивните права и дека им се почитуваат правата да известат трето лице за нивното задржување, да повикаат бранител или пак, да побараат лекарска помош. На лицата коишто се задржани подолго од 6 часа им се обезбедува оброк од средствата коишто за таа намена ги има во Полициската станица, за што соодветно се составува службена белешка. Тимот на Националниот превентивен механизам утврди дека во досиејата на задржаните лица се содржани и контролни листови за извршени посети од страна на полициските службеници, во редовни временски интервали, кои се вршат со цел да се превенира самоповредување и да се утврди состојбата на задржаното лице.

Како резултат на реализираната посета Националниот превентивен механизам подготви извештај во кој ги констатираше состојбите и даде соодветни препораки упатени до Министерството за внатрешни работи и до самата полициска станица со цел да се елиминираат недостатоците и ризиците.